

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 76

(Prot. Nr.47. 2. §)

2012.gada 28.septembrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Lieta 1612/12/03.01./7

Par SIA „Baltcom TV” un SIA „Interneta pasaule” apvienošanu

09.07.2012. Konkurences padome (turpmāk – KP) saņēma SIA „Baltcom TV” (turpmāk – Iesniedzējs) Ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu (turpmāk – Ziņojums).

29.06.2012. Iesniedzējs kā pircējs un KOLLET AYTOLET LLP un OVENTOS PARTNERS LLP kā pārdevēji noslēdza pirkuma līgumu. Apvienošanās darījums izpaužas kā SIA „Baltcom TV”, KOLLET AYTOLET LLP un OVENTOS PARTNERS LLP noslēgtais darījums par SIA „Interneta Pasaule” (turpmāk arī IP), SIA „Rīgas Kabeļradio”, SIA „IPTV.LV” un Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas Radiotranslācija” kapitāla daļu pirkumu. Tādējādi, izpildot kapitāla daļu pirkuma līgumu, Iesniedzējs iegūs izšķirošu ietekmi Konkurences likuma 1.panta 2.punkta izpratnē pār visām mērķa sabiedrībām, t.i., SIA „Interneta Pasaule”, SIA „Rīgas Kabeļradio”, SIA „IPTV.LV”, Sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Rīgas Radiotranslācija”.

SIA „BALTCOM TV” ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 40003005264, juridiskā adrese: Vecpilsētas iela 19, Rīga, LV-1050, Latvija;

KOLLET AYTOLET LLP (turpmāk – *Kollet*) ir Skotijā, Apvienotajā Karalistē reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību (reģ.Nr. SO303701 (UR reģ.Nr. 1000242920), juridiskā adrese: Suite 4152, Mitchell House, 5 Mitchell Street, Edinburgh EH6 7BD, Skotija, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste).

OVENTOS PARTNERS LLP (turpmāk – *Oventos*) ir Ziemeļīrijā, Apvienotajā Karalistē reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību (reģ.Nr. NC000837 (UR reģ.Nr. 1000242515), juridiskā adrese: Suite 1, 21 Botanic Avenue, Belfast BT7 1JJ, Ziemeļīrija, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste).

SIA „INTERNETA PASAULE” ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar .Nr. 40003005264, juridiskā adrese: Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039, Latvija.

SIA „RĪGAS KABEĻRADIO” ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 40003288041, juridiskā adrese: Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039, Latvija.

SIA „IPTV.LV” ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 50003821041, juridiskā adrese: Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039, Latvija.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „RĪGAS RADIOTRANSLĀCIJA” ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 40003009976, juridiskā adrese: Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039, Latvija.

Iepazīstoties ar Ziņojumā ietverto informāciju, kā arī tam pievienotajiem dokumentiem, KP konstatēja, ka tas atbilst Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanās” (turpmāk – Noteikumi) prasībām un par Ziņojuma iesniegšanas dienu ir uzskatāms 09.07.2012.

Lietas izpētes laikā tika iegūta informācija no vairākiem tirgus dalībniekiem (t.sk. lielākajiem Iesniedzēja konkurentiem), kuri darbojas konkrētajos tirgos, kurus tieši vai netieši skar apvienošanās. Izvērtējot Ziņojumā ietverto un KP rīcībā esošo un papildu iegūto informāciju, KP

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

29.06.2012. Iesniedzējs un *Kollet* un *Oventos* ir noslēguši pirkuma līgumu, saskaņā ar kuru Iesniedzējs nopērk, bet *Kollet* un *Oventos* pārdod visas tiem piederošās kapitāla daļas SIA „INTERNETA PASAULE”, SIA „RĪGAS KABEĻRADIO”, SIA „IPTV.LV” un Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Rīgas Radiotranslācija” „RĪGAS RADIOTRANSLĀCIJA” (turpmāk – Pirkuma līgums). Tādējādi, Pirkuma līgumu izpildot, Iesniedzējs iegūs izšķirošu kontroli pār visām minētajām mērķa sabiedrībām.

tabula Nr.1

„Iesniedzēja kapitāla daļu turētāji”

Sabiedrības nosaukums	Daļu skaits	Procenti	Reģ.Nr.	Adrese
MACKONAR IMPEX LIMITED	6'088'109	29,96	1000232604	Ptolemaion Street, Office 1, Zenon Court, Limassol, 3041, Kipras Republika
RPAX ONE S.A.	14'223'087	70	1000234088	9a, Rue, Gabriel Lippmann, L-5365, Munsbach, Luksemburgas Lielhercogiste
Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs, VAS	7'500	0,04	40003011203	Ērgļu iela 7, Rīga, LV-1012, Latvija

„Iesniedzēja izšķirošā ietekme¹”

Sabiedrības nosaukums	Daļu skaits	Procenti	Reģ.Nr.	Adrese
LATVIJAS DATORU TĪKLI, SIA	1'415	100	40003566441	Līvzemes iela 22 k-4, Salaspils, Salaspils nov., LV-2169, Latvija
LAIN NET, SIA	1'500	100	40003608995	Zeiferta iela 22, Olaine, Olaines nov., LV-2114, Latvija
IME PLUSS, SIA	20'000	100	40003635546	Brīvības gatve 437a, Rīga, LV-1024, Latvija
GLOBAL DVA, SIA	300	100	40003635546	Mazā Nometņu iela 47, Rīga, LV-1002, Latvija
TELEVIDEOTĪKLS, SIA	2'124'884	100	40003635546	Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 1, Rīga, LV-1050, Latvija
EST RISINĀJUMI, SIA	100	100	40103226122	Maskavas iela 322, Rīga, LV-1063, Latvija
BALTINET DATA, SIA	4'950	100	40003626473	Anņimuižas bulvāris 43-170, Rīga, LV-1067, Latvija
ALDEMS, SIA	140	100	40003626473	Lielā iela 7, Jelgava, LV-3001, Latvija
LV DATS, SIA	40	100	40003526449	Cēsu iela 5, Limbaži, Limbažu nov., LV-4001, Latvija
MFL Serviss, SIA	400	100	40003553095	Mazā Nometņu iela 47, Rīga, LV-1002, Latvija
TV 24, SIA ²	50	50	40003756835	Vecpilsētas iela 19, Rīga, LV-1050, Latvija

Visi subjekti, kas minēti tabulā Nr.2 ir uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku Konkurences likuma (turpmāk - KL) 1.panta 9.punkta izpratnē (izņemot SIA TV24).

tabula Nr.3

„SIA „INTERNETA PASAULE” kapitāla daļu turētāji”

Sabiedrības nosaukums	Daļu skaits	Procenti	Reģ.Nr.	Adrese
KOLLET AYTLET LLP	154'000	70	1000242920	Suite 4152, Mitchell House, 5 Mitchell Street, Edinburgh EH6 7BD, Skotija, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste
OVENTOS PARTNERS LLP	66'000	30	1000242515	Suite 1, 21 Botanic Avenue, Belfast BT7 1JJ, Ziemeļīrija, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste

tabula Nr.4

„SIA „INTERNETA PASAULE” izšķirošā ietekme”

Sabiedrības nosaukums	Daļu skaits	Procenti	Reģ.Nr.	Adrese
SIA „RĪGAS KABELRADIO”	44	100	40003288041	Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039, Latvija
IPTV.LV, SIA	100	100	50003821041	Brīvības gatve 214m, Rīga, LV-1039, Latvija

¹ AS TV LATVIJA (reģ.Nr. 40003892235; juridiskā adrese: Vecpilsētas iela 19, Rīga, LV-1050, Latvija) visas 25'000 akcijas, kas atbilst 100% no minētās sabiedrības kapitāla uz ziņojuma iesniegšanas brīdi vairs nepieder Iesniedzējam.

² Iesniedzējs īsteno kopīgu izšķirošu kontroli kopīgi ar SIA „LETA video” (reģ.Nr.40003897798).

AWA Pasaule, SIA ³	50	50	40003918619	Brīvības iela 214m, Rīga, LV-1039, Latvija
-------------------------------	----	----	-------------	---

Visi subjekti, kas minēti tabulā Nr.4 ir uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku KL 1.panta 9.punkta izpratnē (izņemot SIA AWA Pasaule).

2. Apvienošanās veids

Saskaņā ar Pirkuma līgumu, apvienošanās tiek īstenota, Iesniedzējam iegūstot (*) SIA „INTERNETA PASAULE” kapitāla daļu un balsstiesību.

KL 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka tirgus dalībnieku apvienošanās ir tāds stāvoklis, kad viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus vai tiesības tos izmantot, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem.

Tātad apvienošanās īstenošanas rezultātā Iesniedzējs iegūs tiešu izšķirošu ietekmi SIA „INTERNETA PASAULE” atbilstoši KL 15. panta pirmās daļas 3. punktam.

3. Apvienošanās paziņošanas pienākums

KL 15.panta otrā daļa nosaka – tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz KP pilnu ziņojumu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu;
- 2) apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.

KL 15.panta otrā prim daļa nosaka, ka ziņojumu neiesniedz, ja vienam no diviem apvienošanās dalībniekiem apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijā nepārsniedz 1,5 miljonus latu.

Apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu nosaka pēc Noteikumu III nodaļas „Apgrozījuma aprēķināšana” prasībām. Savukārt tirgus dalībnieka kopējo neto apgrozījumu aprēķina, saskaitot iepriekšējā finanšu gada ieņēmumus no tirgus dalībnieka darbības, preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas Latvijā.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto kopējais apvienošanās dalībnieku apgrozījums pārsniedz Ls 17 328 675⁴.

Ņemot vērā augstāk minēto, KP secina, ka īstenojot konkrēto apvienošanos, neizpildās KL 15.panta otrās daļas 1. apakšpunkta kritērijs, kas attiecās uz apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu.

Tāpat, uz konkrēto apvienošanās darījumu nav attiecināms arī KL 15.panta otrās prim daļas izņēmums, jo katra apvienošanās dalībnieka neto apgrozījums pārsniedz 1,5 miljonus latu.

Ziņojumā ir norādīts – „[a]ttilstoši Baltcom aplēsēm un balstoties uz iepriekšējo Padomes praksi uzskatām, ka vienā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgiem – maksas televīzijas pakalpojumu tirgū Rīgas pilsētā – Baltcom tirgus daļa varētu pārsniegt 40%”.

Tādējādi izpildās KL 15.panta otrās daļas 2. apakšpunktā noteiktais kritērijs (tirgus koncentrācija pārsniedz 40%) un konkrētā apvienošanās pakļaujama KP kontrolei – KP ir iesniedzams pilns apvienošanās ziņojums.

³ SIA „INTERNETA PASAULE” īsteno kopīgu izšķirošo kontroli ar AWA-Accesos Web Alternativos (reģ.Nr. 1000143447, Spānijas Karaliste).

⁴ SIA „Baltcom TV” apgrozījums 2011.gadā sasniedza Ls 15 577 655, savukārt SIA „INTERNETA PASAULE” apgrozījums 2011. finanšu gadā bija Ls 1 751 020.

4. Konkrētais tirgus

KL 1.panta 4.punkts nosaka – „konkrētais tirgus — konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu”.

KL 1.panta 5.punkts nosaka – „konkrētās preces tirgus– noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības”.

KL 1.panta 3.punkts nosaka – „konkrētais ģeogrāfiskais tirgus– ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām”.

Noteikumu 2.punkts nosaka, ka „šo noteikumu izpratnē ietekmētais tirgus ir: 2.1. konkrētais tirgus, kurā darbojas apvienošanā iesaistītie tirgus dalībnieki; 2.2. ar konkrēto tirgu, kurā darbojas viens no apvienošanā iesaistītiem tirgus dalībniekiem, vertikāli saistīts tirgus, kurā darbojas cits apvienošanā iesaistīts tirgus dalībnieks”.

Elektronisko sakaru likuma (turpmāk – ESL) 1.panta 9.punkts nosaka – „elektronisko sakaru pakalpojums — pakalpojums, kuru parasti nodrošina par atlīdzību un kurš pilnīgi vai galvenokārt sastāv no signālu pārraidīšanas elektronisko sakaru tīklos”.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto informāciju, apvienošanās darījums var ietekmēt šādus konkrētos tirgus:

1. maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas tirgus Rīgā;
2. fiksētās balss telefonlīnijas pakalpojumu sniegšanas tirgus Latvijā;
3. interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgus Rīgā un Ķekavas novadā.

Tirgus definīcija ir līdzeklis uzņēmumu konkurences robežu identificēšanai un noteikšanai⁵.

4.1. Maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas tirgus Rīgā

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, konkrētajā tirgū darbojas sekojoši apvienošanās dalībnieku saistīti uzņēmumi: SIA „IPTV.LV”, SIA „TELEVIDEOTĪKLS”, SIA „BALTINET DATA”, SIA „Baltcom TV” un SIA „MFL Serviss”.

Atbilstoši Eiropas Komisijas secinājumiem⁶ konkrētie tirgi, vērtējot televīzijas programmu veidotāju/izplatītāju apvienošanās darījumus, varētu būt vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības televīzijas programmu izplatīšana, tālāk nošķirot maksas televīzijas programmu izplatīšanu no bezmaksas televīzijas programmu izplatīšanas⁷, kā arī nespecializētu tēmu programmu izplatīšanu no specializētu tēmu⁸.

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk – EPLL) 1.panta 18.punkts nosaka – „programmu izplatīšana — programmu nogādāšana līdz raidīšanas tehniskajiem līdzekļiem un raidīšana publiskai uztveršanai atklāta vai aizsargāta pakalpojuma veidā, izmantojot publiskos elektronisko sakaru tīklus”.

ESL 1.panta 11.punkts nosaka – „elektronisko sakaru tīkls — pārraides sistēmas, komutācijas un maršrutēšanas iekārtas (tajā skaitā tīkla elementi, kas netiek izmantoti) un citi resursi, kas neatkarīgi no pārraidītās informācijas veida ļauj pārraidīt signālus,

⁵ Komisijas paziņojums par jēdziena „konkrētais tirgus” definīciju Kopienas konkurences tiesībās. Eiropas Kopienas oficiālais vēstnesis Nr.C372/5, 09.12.1997.

⁶ Eiropas Komisijas 21.12.2010. lēmums lietā COMP/M.5932 *Newscorp/BSkyB*.

⁷ Eiropas Komisijas 18.07.2007. lēmums lietā COMP/M.4505 *SFR/Tele 2*, 40.punkts.

⁸ Eiropas Komisijas 21.12.2010. lēmums lietā COMP/M.5932 *Newscorp/BSkyB*, 84.punkts.

izmantojot vadus, radioviļņus, optiskos vai citus elektromagnētiskos līdzekļus tīklos, tajā skaitā:

- a) satelītu tīklos, fiksētos tīklos (kanālu un pakešu komutācijas tīklos, ieskaitot internetu) un mobilos zemes elektronisko sakaru tīklos,
- b) tīklos, kurus izmanto radio un televīzijas signāla izplatīšanai,
- c) kabeļtelevīzijas un kabeļradio tīklos, elektrības kabeļu sistēmās, ciktāl tās ir izmantotas, lai pārraidītu signālus”.

Lai noteiktu konkrēto tirgu, būtiski ir ņemt vērā konkrētās preces pieprasījuma aizstājamību un preces aizstājamību no piedāvājuma puses. KP jau virknē savu lēmumu⁹ ir analizējusi šos aspektus konkrētajos tirgos un šobrīd atzīstams, ka apstākļi tirgū nav mainījušies, lai būtu pamats pārskatīt iepriekš izteiktos secinājumus.

Konkrētais maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas tirgus jau ticis vairākkārt analizēts KP lēmumos un attiecībā uz konkrētā tirgus definīciju KP uzskata¹⁰, ka maksas televīzijas tirgū kā ietekmētajā tirgū tiek ietverti visi maksas televīzijas pakalpojumu veidi neatkarīgi no tehnoloģijas (kabeļtelevīzijas (t.sk. MMDS), ciparu virszemes maksas televīzija, satelīttelevīzija), ar kuru tie tiek nodrošināti (ar nosacījumu, ka šo aizvietojamību ierobežo tīklu pārklājuma neesamība).¹¹

Attiecībā par ģeogrāfisko tirgu, KP norāda, ka, to nosakot, tiek ņemta vērā teritorija, kurā patērētājiem ir ekonomiska iespēja nopirkt konkrētās preces. Ārpus šīs teritorijas patērētājs nevar iegādāties konkrētās preces vai to iegāde rada tam būtiskus papildu izdevumus. Tāpat arī preču piegādātājs nevar pārdot konkrētās preces vai var to darīt uz ievērojami neizdevīgākiem nosacījumiem.

KP ir iepriekš norādījusi,¹² ka ģeogrāfiskais tirgus definējams kā Latvijas teritorija, ar iespēju sašaurināt ģeogrāfiskā tirgus robežas, ievērojot potenciālo konkurenci un tīkla paplašināšanas iespējas atkarībā no lietas faktiskajiem apstākļiem¹³.

Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus kabeļtelevīzijas pakalpojumiem ir pilsēta, kurā izbūvēts tīkls.¹⁴ Ievērojot potenciālo konkurenci un tīkla paplašināšanas iespējas, nav pamata sašaurināt konkrēto ģeogrāfisko tirgu līdz vienas ielas robežām, ne paplašināt to, nosakot to robežās plašākās par pilsētas teritoriju.¹⁵

Ziņojumā ir norādīts – „elektronisko sakaru tīkli, kuros tiek sniegti maksas televīzijas pakalpojumi pārklājas Rīgā. Citās ģeogrāfiskās vietās Apvienošanās dalībnieki nav uzskatāmi par konkurentiem maksas televīzijas pakalpojumu tirgū, jo citur IP [SIA „INTERNETA PASAULE”] maksas televīzijas pakalpojumus nesniedz”.

Ņemot vērā, ka apvienošanās dalībnieku maksas televīzijas infrastruktūras tīkli pārklājas Rīgā, ievērojot iepriekšējo praksi un pamatojoties uz KL 1.panta 3.punktu, konkrētais ģeogrāfiskais tirgus maksas televīzijas pakalpojumam definējams kā Rīga.

Tādējādi, ņemot vērā visu augstāk minēto, kā arī pamatojoties uz KL 1.panta 4.punktu, konkrētais tirgus nosakāms kā maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas tirgus Rīgā.

⁹ Skat. KP 13.01.2011. lēmums Nr.83 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanu”, KP 27.05.2010. lēmums Nr.42 ”Par ziņojumu par SIA „Baltkom TV SIA” un SIA „Televideotīkls” apvienošanu”, skat., arī KP „Ziņojums par maksas televīzijas uzraudzību”. Pieejams: http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/KPPP080MaksasTelevizijasUzraudziba.pdf.

¹⁰ http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2010/A083_1311.pdf.

¹¹ KP 13.01.2011. lēmums Nr.83 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanu”, 4.1.1.punkts.

¹² http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/KPPP080MaksasTelevizijasUzraudziba.pdf, 7.lpp.

¹³ KP 27.05.2010. lēmumā Nr.42 ”Par ziņojumu par SIA „Baltkom TV SIA” un SIA „Televideotīkls” apvienošanu” par konkrēto ģeogrāfisko tirgu tika definēta Rīgas un Jelgavas pilsētas teritorija, jo apvienošanās dalībniekiem tika izbūvēti tīkli tieši minētajās pilsētās.

¹⁴ http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2008/A11_2301.pdf.

¹⁵ KP 13.01.2011. lēmums Nr.83 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanu”, 4.1.2.punkts.

4.2. Fiksētās balss telefonlīnijas pakalpojumu sniegšanas tirgus Latvijā

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto konkrētajā tirgū darbojas apvienošanās dalībnieku saistīti uzņēmumi: SIA „INTERNETA PASAULE” un SIA „Baltcom TV”.

Definējot konkrētos tirgus, būtiski ir ņemt vērā Eiropas Komisijas vadlīnijas¹⁶, kā arī Eiropas Savienības konkurences tiesību principus. KP jau iepriekš savu lēmumu pieņemšanai izmanto norādītos tiesību avotus, tādējādi harmonizējot Latvijas konkurences tiesību piemērošanu ar starptautisko praksi un atziņām.

Balss telefonijas pakalpojums ir publisks elektronisko sakaru pakalpojums, kas nodrošina runas signālu pārraidi starp noteiktiem elektronisko sakaru tīkla vai tīklu pieslēguma punktiem pieslēgtām elektronisko sakaru galiekārtām reālajā laikā. Atkarībā no tā, kāds elektronisko sakaru tīkls tiek izmantots balss telefonijas pakalpojumu sniegšanai, ir iespējams izdalīt balss telefoniju fiksētajā elektronisko sakaru tīklā un balss telefoniju mobilajā elektronisko sakaru tīklā¹⁷.

KP līdzšinējā prakse¹⁸ ir definēt kā atsevišķus konkrētās preces tirgus vairumtirdzniecības pakalpojumus, kurus mobilo sakaru komersants sniedz citam tirgus dalībniekam, kas tos sniedz gala patērētājam, un mazumtirdzniecības pakalpojumus, kurus mobilo sakaru komersants sniedz gala patērētājam. Līdzīgi tirgu sadalījums ir attiecināms arī uz fiksētajiem elektroniskajiem sakariem.

Līdz šim, vērtējot balss telefonijas mazumtirdzniecības pakalpojumu fiksētajā elektronisko sakaru tīklā un mobilajā elektronisko sakaru tīklā savstarpēju aizvietojamību, KP secinājusi, ka minētie pakalpojumi nav savstarpēji aizvietojami.¹⁹

Attiecībā par ģeogrāfisko tirgu, KP norāda, ka, ņemot vērā augstāk minēto, kā arī to, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija ģeogrāfisko tirgu definē kā Latvija²⁰, par konkrēto ģeogrāfisko tirgu uzskatāma Latvija.

Tādējādi, ņemot vērā augstāk minēto, kā arī pamatojoties uz KL 1.panta 4.punktu, konkrētais tirgu nosakāms kā fiksētās balss telefonijas pakalpojumu sniegšanas tirgus Latvijā.

4.3. Interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgus Rīgā un Ķekavas novadā

Konkrētajā tirgū darbojas apvienošanās dalībnieku saistīti uzņēmumi: SIA „INTERNETA PASAULE”, SIA „BALTINET DATA”, SIA „Baltcom TV”, SIA „MFL Serviss” un SIA „GLOBAL DVA”.

Saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 12.11.2008. lēmuma Nr.425 apstiprinātajiem noteikumiem „Noteikumi par elektronisko sakaru komersantu reģistrēšanu un elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu sarakstu” (turpmāk – Noteikumi Nr.425) 2.9.apakšpunktu – publiskais interneta piekļuves pakalpojums ir elektronisko sakaru pakalpojums, kas nodrošina pieeju nacionāliem un starptautiskiem interneta resursiem.

¹⁶Komisijas paziņojums par jēdziena „konkrētais tirgus” definīciju Kopienas konkurences tiesībās. Eiropas Kopienas oficiālais vēstnesis Nr.C372/5, 09.12.1997.

¹⁷KP 13.01.2011. lēmums Nr.83 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanu”.

¹⁸Skat., piem., KP 30.09.2005. lēmumu Nr.48 „Par SIA „Latttelekom” 30.05.2005. Ziņojumu Par tirgus dalībnieku apvienošanu”; KP 25.05.2007. lēmumu Nr.47 „Par SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „ZetCOM” ziņojumu par apvienošanu”.

¹⁹KP 13.01.2011. lēmums Nr.83 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanu”.

²⁰http://www.sprk.gov.lv/doc_upl/Zinojums_Tirgus3-6.pdf, 4.2.punkts.

Interneta piekļuves pakalpojums nodrošina iespēju pakalpojuma lietotājam piekļūt jebkuram punktam, kas ir pieejams globālajā tīmeklī.

Noteikumi Nr.425 interneta piekļuves pakalpojumu sadala divās grupās:

- a. platjoslas interneta piekļuves pakalpojums - *publiskais interneta piekļuves pakalpojums ar datu augšupielādes un lejupielādes ātrumu starp elektronisko sakaru tīkla pieslēguma punktu un Latvijas interneta apmaiņas punktu ne mazāku kā 144 kilobiti sekundē* (Noteikumu Nr.425 2.7.apakšpunkts);
- b. šaurjoslas interneta piekļuves pakalpojums - *publiskais interneta piekļuves pakalpojums ar datu augšupielādes vai lejupielādes ātrumu starp elektronisko sakaru tīkla pieslēguma punktu un Latvijas interneta apmaiņas punktu līdz 144 kb/s* (Noteikumu Nr.425 2.15.apakšpunkts).

Saskaņā ar ESL 1.panta 11.punkta a) apakšpunktu, interneta piekļuves pakalpojumi var tikt nodrošināti:

- a. fiksētos elektronisko sakaru tīklos (kanālu un pakešu komutācijas tīklos);
- b. mobilo zemes elektronisko sakaru tīklos;
- c. tīklos, kurus izmanto radio un televīzijas signāla izplatīšanai;
- d. kabeļtelevīzijas un kabeļradio tīklos;
- e. elektrības kabeļu sistēmās, ciktāl tās ir izmantojamas, lai pārraidītu signālus.

Interneta piekļuves pakalpojumu sniegšanas tirgu ir iespējams sadalīt interneta vietējās piekļuves pakalpojumu tirgū un interneta starptautiskās piekļuves pakalpojuma tirgū. KP iepriekšējos lēmumos,²¹ kuros bija izvērtēti konkurences apstākļi interneta pieslēguma pakalpojumu tirgū, uzskatījusi, ka pašreiz interneta pieslēgumi, izmantojot fiksēto elektronisko sakaru tīklu, nav savstarpēji aizvietojami ar interneta pieslēguma pakalpojumiem, izmantojot mobilo elektronisko sakaru tīklu. Kā viens no galvenajiem argumentiem, ka pašlaik mobilais internets nevar sasniegt tādu ātrumu kā fiksētais internets (pašlaik fiksētais internets ir pieejams ar maksimālo ātrumu līdz 200 Mbit/s, bet mobilā interneta lejupielādes ātrums ir ap 3 MB/s).²²

Publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumi ir publiski pieejami elektronisko sakaru pakalpojumi, kas nodrošina signālu pārraidi vai maršrutēšanu publiskajos elektronisko sakaru tīklos, izņemot publiskos interneta piekļuves, balss telefonijas, radio un televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumus publiskajos elektronisko sakaru tīklos. Datu pārraides pakalpojums ir tehnoloģiski vienkāršākais un plašāk izmantotais pakalpojuma veids. Datu pārraides pakalpojums nodrošina ātru un drošu vietējā mēroga vai starptautisku datu pārraidi.

Ņemot vērā abu pakalpojumu tehnisko risinājumu, nav iespējams strikti nošķirt datu pārraides pakalpojumus no interneta piekļuves pakalpojumiem.²³ Datu pārraides gadījumā līgums tiek slēgts ar klientu (parasti tie ir lielie vai vidēji uzņēmumi), kurš pieprasa saslēgt datu pārsūtīšanas punktus, t.i., Virtual Private Network („Virtuālais privātais tīkls”, turpmāk tekstā - VPT). VPT ir publiska datora tīkla kopa, kas, izmantojot dažādas sistēmas, izveidota tā, lai datu pārsūtīšanas videi izmantotu interneta tīklu. Šīs sistēmas izmanto šifrēšanu un citus drošības pasākumus, lai piekļuve tīklam būtu nodrošināta tikai autorizētiem lietotājiem. Par papildu samaksu klients var saņemt interneta piekļuves pakalpojumu. Interneta piekļuves pakalpojumu parasti izmanto

²¹KP 27.05.2010. lēmums Nr.42 „Par ziņojumu par SIA „Baltkom TV SIA” un SIA „Televideofīkls” apvienošanu”.

²²KP 13.01.2011. lēmums Nr.83 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanu”.

²³KP 13.01.2011. lēmums Nr.83 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanu”.

nelielie klienti un privātpersonas, taču tas nenozīmē, ka klienti nevar saņemt arī datu pārraides pakalpojumus.

Attiecībā par ģeogrāfisko tirgu KP norāda, ka, saskaņā ar Ziņojumu, apvienošanās dalībnieku un to saistīto sabiedrību darbības teritorija konkrētajā tirgū pārklājas vienīgi Rīgā un Ķekavas novadā.

Nemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz KL 1.panta 4.punktu, konkrētais tirgus nosakāms kā interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgus Rīgā un Ķekavas novadā atsevišķi.

5. Konkrēto tirgu raksturojums

5.1. Maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas tirgus Rīgā

KP *Ziņojumā par Maksas televīzijas tirgus uzraudzību* norādīja, ka maksas televīzijas tirgus ir dinamisks. Kad pārsvarā lielākā daļa patērētāju jau izmanto kāda operatora maksas televīzijas pakalpojumu, būtiska loma tirgus iekarošanā ir jaunu tehnoloģiju attīstībā, piemēram ciparu televīzija, interneta protokola (IP) televīzija, piedāvājot jaunus produktus un/vai iespēju pakalpojumu saņemt augstākā kvalitātē.²⁴ KP arī ir secinājusi, ka Rīgā tirgus nav koncentrēts un konkurences apstākļi ir apmierinoši.

17.02.2009. Ministru kabinets izdeva rīkojumu Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā”²⁵, ar kuru SIA „Lattelecom” tika apstiprināts par komersantu, kurš nodrošinās televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā.

Veicot izpēti iepriekšējās lietās, KP ir norādījusi²⁶: „pastāv būtisks apstāklis, kas ir ņemams vērā, analizējot apvienošanās ietekmi uz konkurenci ilgtermiņā. Proti, pēdējā gada laikā konkrētajā tirgū ienāca SIA „Lattelecom”, kas vērtējams kā ļoti efektīvs konkurents, ar t.s. „dziļo kabatu” un piedāvā vairākus pakalpojumus komplektos un kas, atšķirībā no kabeļtelevīzijas operatoriem, neizjūt tīkla pārklājuma ierobežojumus maksas televīzijas tirgus ietvaros”. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju, SIA „Lattelecom” klientu skaits ir sasniedzis 230 000²⁷.

KP iepriekš²⁸ konstatējusi, ka „SIA „Lattelecom” spēj piedāvāt konkurējošus un pat lētākus pakalpojumus, pie kam šo pakalpojumu saņemšana patērētājiem nav atkarīga no fiziskā tīkla (kabeļtīkla) esamības. SIA „Lattelecom” ienākšana maksas televīzijas tirgū spiež un nākotnē spiedīs citus tirgus dalībniekus aktīvāk konkurēt.

Tādējādi SIA „Lattelecom” ir uzskatāms par tirgus dalībnieku, kurš spēj izdarīt lielu konkurences spiedienu uz visiem citiem tirgus dalībniekiem, kas darbojas konkrētajā tirgū, tādējādi radot asus konkurences apstākļus šajā tirgū.

Rīgā 2011.gadā tirgus apjoms pēc apgrozījuma varētu sasniegt Ls 13 375 000, savukārt pēc vienībām 217 000.

²⁴ http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/KPPP080MaksasTelevizijasUzraudziba.pdf, 14.lpp.

²⁵ Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=187940>.

²⁶ KP 27.05.2010. lēmums Nr.42 „Par ziņojumu par SIA „Baltkom TV SIA” un SIA „Televideotīkls” apvienošanas”.

²⁷ <http://jaunumi.lattelecom.lv/zinas-presei/lattelecom-kuvis-par-baltij-lielko-televizijas-pakalpojumu-sniedzju/>.

²⁸ KP 27.05.2010. lēmums Nr.42 „Par ziņojumu par SIA „Baltkom TV SIA” un SIA „Televideotīkls” apvienošanas”.

Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju²⁹, konkrētajā tirgū darbojās šādi tirgus dalībnieki:

tabula Nr.5

„Rīgā vai tās apkārtnē darbību veicoši tirgus dalībnieki”

Nosaukums	Darbības reģions
Sabiedrība "ARDI"	Rīgas rajons un Ogres rajons
SIA "Baltic Production Company"	Rīga
AS "BALTICOM"	Rīga, Rīgas rajons
SIA "Baltkom IVS"	Rīga
SIA "BALTCOM TV"	Rīga, Rīgas rajons, Jelgava u.c. atļaujā minētie
SIA "Bradis"	Rīgas raj. Ādažu un Carnikavas pagasti
SIA "Ditel TV"	Rīga
SIA "Draugiem TV"	Rīga
SIA "EDAN"	Rīga
SIA "ENTERPRISE"	Rīga
SIA "Esteria 79"	Rīga
SIA "Interneta Pasaule"	Rīga, Rīgas rajons
SIA "IPTV.LV"	Rīga un Rīgas novads
SIA "IZZI"	Rīga, Rīgas rajons u.c. atļaujā minētie
SIA "IZZI FAO"	Rīga, Rīgas rajons u.c. atļaujā minētie
SIA "JL BALTS"	Rīga, Jūrmala
SIA "L.A.T."	Rīga
SIA "Latnet TV Serviss"	Latvija
SIA "Lattelecom"	Latvija
SIA "LIVAS KTV"	Rīga
SIA "Mīts LV"	Rīga
SIA "MPE NETS"	Rīga
SIA "MWTV"	Rīga
SIA "PROFI SERVISS"	Rīga
SIA "Rīgas Radiotranslācija"	Rīga
SIA "Telenet"	Rīga
SIA "Televideotīkls"	Rīga
SIA "VIPNET"	Rīga
SIA "Vip TV"	Latvija
SIA "Voxell Baltic"	Rīga

Kā redzams, Rīgā un tās apkārtnē savus pakalpojumus piedāvā plašs tirgus dalībnieku klāsts, kas nodrošina galapatērētājam plašu izvēli, izvēloties sev tehnoloģiski piemērotāko un cenas ziņā atbilstošāko piedāvājumu.

Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju kopumā cenu un satura ziņā maksas televīzijas operatoru piedāvājumi tirgū ir ļoti dažādi. Patērētājiem tiek piedāvāts plašs klāsts, bet patērētāja izvēli stipri ierobežo tīklu pārklājumu neesamība. Lai veicinātu klientu skaita pieaugumu, katrs no maksas televīzijas operatoriem ir izveidojis vairākus speciālos piedāvājumus (veidojot unikālas televīzijas programmu pakas un piedāvājot, piemēram, arī interneta pieslēgumu un/vai fiksēto telefona līniju)³⁰.

²⁹ <http://www.nrtp.lv/lv/padome/raidorganizācijas/kabeltelevīzijas/>.

³⁰ KP 11.05.2012. lēmums Nr.42 „Par „MTG Broadcasting AB” ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu”, 3.4.punkts.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un KP iegūto informāciju, tirgus dalībnieku apgrozījumu apjomi un tirgus daļas konkrētajā tirgū:

tabula Nr.6

„Apvienošanās dalībnieku un to konkurentu apgrozījumi un tirgus daļas”

Tirgus dalībnieks	Apgrozījums 2011.g. Ls	Apgrozījums 2010.g. Ls	Tirgus daļas 2011.g. %	Tirgus daļas 2010.g. %
Baltcom	(*)	(*)	(*) < 40	(*) > 40
TELEVIDEOTĪKLS	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Balticom	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Lattelecom	(*)	(*)	(*) < 30	(*) < 20
Izzi	(*)	(*)	(*) < 30	(*) < 30
SIA „IPTV.LV”	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 1
Livas	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
L.A.T.	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
VIASAT	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Citi pakalpojumu sniedzēji	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 10
Pārējie kabeļtelevīzijas operatori	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 10
Kopā	13374112	13135078	100	100

Kā redzams no tabulas Nr.6, ja 2010.gadā par neapšaubāmu tirgus līderi varēja uzskatīt SIA „Baltcom”, kura tirgus daļas sasniedza (*) (>40%) no visa tirgus apjoma, un pat abu tuvāko konkurentu (SIA „Lattelecom” un SIA „Izzi”) kopējais apgrozījums bija mazāks, tad 2011.gadā situācija ir mainījusies - SIA „Baltcom TV” ir saglabājis tirgus līdera pozīcijas (tirgus daļa - (*) (<40%), bet abi tuvākie konkurenti ir palielinājuši savus apgrozījumus. piem., SIA „Lattelecom” tirgus daļa 2011.gadā sasniedza (*) (<30%) (2010.gadā tā bija (*) (<20%)).

Jāņem vērā, ka, saskaņā ar Ziņojumā norādīto, SIA „Baltcom TV” realizē izšķirošo ietekmi, KL 1.panta 2.punkta izpratnē pār SIA „TELEVIDEOTĪKLS” un šīs abas sabiedrības ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku KL 1.panta 9.punkta izpratnē. Tādējādi, faktiskā Iesniedzēja tirgus daļa 2011.gadā sastāda (*) (>40%), savukārt kopējais Iesniedzēja apgrozījums 2011.gadā bija Ls (*).

Izvērtējot kopējos tirgus apjomus, jāsecina, ka tie ir palielinājušies, salīdzinot ar 2010.gadu, bet pieaugums nav uzskatāms par būtisku.

Tirgus daļas maksas televīzijas pakalpojumu tirgū var tikt aprēķinātas pēc tirgus dalībnieku apgrozījumiem no maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas un pēc tirgus dalībnieku abonētu skaita. Ņemot vērā to, ka katram tirgus dalībniekam pakalpojumu cenas atšķiras, KP līdz šim uzskatījusi, ka tirgus daļu atspoguļojums pēc abonētu skaita šajā lietā sniedz objektīvāku ainu par tirgus struktūru.³¹

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un KP iegūto informāciju, tirgus dalībnieku abonētu skaits un tirgus daļas:

tabula Nr.7

„Apvienošanās dalībnieku un to konkurentu abonētu skaits un tirgus daļas”

Tirgus dalībnieks	Abonenti 2011.g.	Abonenti 2010.g.	Tirgus daļas 2011.g. %	Tirgus daļas 2010.g. %
Baltcom	(*)	(*)	(*) < 40	(*) < 40
TELEVIDEOTĪKLS	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 20
Balticom	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Lattelecom	(*)	(*)	(*) < 30	(*) < 20
Izzi	(*)	(*)	(*) < 20	(*) < 20
IPTV.LV, SIA	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 1
Livas	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
L.A.T.	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
VIASAT	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Citi interneta pakalpojumu sniedzēji	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 1
Pārējie KTV	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Kopā	216790	221127	100	100

Kā redzams no tabulas Nr.7, SIA „Baltcom” 2010.gadā bija tirgus līderis ar vislielāko abonētu skaitu (*) un lielāko tirgus daļu ((* < 40%)). Arī 2011.gadā SIA „Baltcom TV” ir saglabājis tirgus līdera pozīcijas.

Jāņem vērā, ka saskaņā ar Ziņojumā norādīto, SIA „Baltcom” realizē izšķirošo ietekmi, KL 1.panta 2.punkta izpratnē pār SIA „TELEVIDEOTĪKLS” un šīs abas sabiedrības ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku KL 1.panta 9.punkta izpratnē. Tādējādi, kopējais Iesniedzēja abonētu skaits 2011.gadā sastāda (*), savukārt Iesniedzēja tirgus daļa ir (*) (> 40%).

Attiecīgi, jāsecina, ka SIA „Lattelecom”, vērtējot, gan pēc apgrozījuma konkrētajā tirgū, gan arī pēc abonētu skaita, strauji palielina savu ietekmi konkrētajā tirgū. Neviens cits tirgus dalībnieks aplūkotajā laika periodā (2010.g.-2011.g.) nav spējis palielināt tirgus daļu apjomus līdzīgā apmērā.

5.2. Fiksētās balss telefonlīnijas pakalpojumu sniegšanas tirgus Latvijā

Latvijā tirgus lielums 2011.gadā pēc apgrozījuma varētu sasniegt aptuveni 45 miljonus latu, savukārt pēc vienībām aptuveni 490 000.

Tirgus daļas fikstās balss telefonijas pakalpojumu tirgū var tikt aprēķinātas pēc tirgus dalībnieku apgrozījumiem no fikstās balss telefonlīnijas pakalpojumu sniegšanas un pēc tirgus dalībnieku abonētu skaita.

³¹KP 13.01.2011. lēmums Nr.83 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanu”.

„Apvienošanās dalībnieku un to konkurentu apgrozījumi un tirgus daļas”

Tirgus dalībnieks	Apgrozījums 2011.g. Ls	Apgrozījums 2010.g. Ls	Tirgus daļas 2011.g. %	Tirgus daļas 2010.g. %
Baltcom	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Lattelecom	(*)	(*)	(*) > 90	(*) > 90
IP	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 1
IZZI	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 1
Citi	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Kopā	45274175	52743738	100	100

Pēc apvienošanās SIA „Baltcom” tirgus daļa konkrētajā tirgū sasniegs (*) (< 10%) un konkrētajā tirgū apvienošanās neradīs būtiskas sekas.

Kā ir redzams, ja pozīcijas tirgū tiek noteiktas pēc apgrozījuma īpatsvara, tad par neapšaubāmu tirgus līderi ir uzskatāms SIA „Lattelecom”. Apvienošanās dalībnieki konkrētajā tirgū nespēj izdarīt konkurences spiedienu uz SIA „Lattelecom”. Ne pirms, ne pēc apvienošanās darījuma neviena tirgus dalībnieka tirgus vara vai ietekme nesasniedz to līmeni, kurā atrodas SIA „Lattelecom”.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un KP iegūto informāciju, apvienošanās dalībnieku un konkurentu abonētu skaits un tirgus daļas:

„Apvienošanās dalībnieku un to konkurentu abonētu skaits un tirgus daļas”

Tirgus dalībnieks	Abonenti 2011.g. sk.	Abonenti 2010.g. sk.	Tirgus daļas 2011.g. %	Tirgus daļas 2010.g. %
Baltcom	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Lattelecom	(*)	(*)	(*) < 90	(*) < 90
IP	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 1
IZZI	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Citi	(*)	(*)	(*) < 20	(*) < 20
Kopā	487504	517399	100	100

Pēc apvienošanās SIA „Baltcom” tirgus daļa sasniegs (*) (<10%).

Arī tad, ja pozīcijas tirgū tiek izvērtētas pēc tirgus dalībnieku abonētu skaita, par tirgus līderi ir uzskatāms SIA „Lattelecom”, kura abonētu skaits vairākkārtīgi pārsniedz konkurentu abonētu skaitu. Lai arī tirgus daļa SIA „Lattelecom” ir mazāka, nekā tā ir, ņemot vērā apgrozījumu lielumu, tāpat ir atzīstams, ka SIA „Lattelecom” tirgus vara ir uzskatāma par ļoti lielu un citi konkurenti nevar apdraudēt tā pozīcijas konkrētajā tirgū.

5.3. Interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgus Rīgā un Ķekavas novadā

Elektronisko sakaru nozares attīstība vistiešākajā mērā ietekmē interneta un ar to saistīto pakalpojumu attīstību, jo jaunās tehnoloģijas var attīstīties tikai uz kvalitatīvu elektronisko sakaru infrastruktūras bāzes. Elektronisko sakaru līmeņa attīstība un tirgus

situācija nosaka interneta pieslēgumu tehniskās iespējas un tarifu dažādību, piedāvājot klientiem lielāku pakalpojumu izvēli. Pateicoties elektronisko sakaru attīstībai, lietotājiem ir pieejami visdažādākie tehnoloģiskie risinājumi interneta pieslēgumu jomā.

5.3.1. Interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgus Rīgā

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un KP iegūto informāciju, tirgus lielums Rīgā pēc apgrozījuma varētu sasniegt aptuveni 19,5 miljonus latu, savukārt pēc vienībām aptuveni 187 000.

tabula Nr.10

„Apvienošanās dalībnieku un to konkurentu apgrozījumi un tirgus daļas”

Tirgus dalībnieks	Apgrozījums 2011.gadā Ls	Apgrozījums 2010.gadā Ls	Tirgus daļas 2011.gadā %	Tirgus daļas 2010.gadā %
Baltcom	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
IP	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
GLOBAL DVA	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 1
BALTINET DATA	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
MFL Serviss	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Balticom	(*)	(*)	(*) < 20	(*) < 20
Lattelecom	(*)	(*)	(*) > 40	(*) > 40
Izzi	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Livas	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Edan, ProMedia, 4Net	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Mits	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Gravis Net	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 1
MP Elektronika	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
ProNets	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Citi	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
kopā	19328736	19216856	100	100

Apvienošanās rezultātā netiks radīts vai nostiprināts dominējošais stāvoklis un netiks būtiski samazināta konkurence interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgū Rīgas teritorijā, jo konkrētajā tirgū tirgus dalībnieku tirgus daļas ir stipri sadrumstalotas un pirms apvienošanās SIA „Baltcom TV” un SIA „Interneta Pasaule” tirgus daļas ir ļoti mazas (Baltcom (*) (<10%), IP (<10%), GLOBAL DVA zem (*) (<1%), BALTINET DATA (*)(<10%), MFL Serviss (*)(<10%)).

Apvienošanās rezultātā SIA „Baltcom TV” tirgus daļa sasniegs (*) (<20%).

Konkrētajā tirgū par tirgus līderi ir uzskatāms SIA „Lattelecom”, kura tirgus daļa 2011.gadā sasniedz (*) (>40%). Pēc apvienošanās ir sagaidāma SIA „Baltcom” pozīcijas nostiprināšanās, bet apvienotais tirgus dalībnieks nespēs izdarīt būtisku spiedienu uz tirgus līderi, jo SIA „Lattelecom” tirgus pozīcijas ir drošas.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un KP iegūto informāciju, Apvienošanās dalībnieku un to konkurentu abonentu skaits varētu būt šāds:

tabula Nr.11

„Apvienošanās dalībnieku un to konkurentu abonentu skaits un tirgus daļas”

Tirgus dalībnieks	Abonenti 2011.g.	Abonenti 2010.g.	Tirgus daļas 2011.g. %	Tirgus daļas 2010.g. %
Baltcom	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
IP	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 5
GLOBAL DVA	(*)	(*)	(*) < 1	(*) < 1
BALTINET DATA	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
MFL Serviss	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Balticom	(*)	(*)	(*) < 20	(*) < 20
Lattecom	(*)	(*)	(*) > 40	(*) < 40
Izzi	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Livas	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Edan, ProMedia, 4Net	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Mits	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Gravis Net	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
MP Elektronika	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
ProNets	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Citi Interneta operatori kopā	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
kopā	186614	182062	100	100

Pēc apvienošanās darījuma SIA „Baltcom TV” tirgus daļa sasniegs (*) (<20%).

Arī šajā konkrētajā tirgū par tirgus līderi pēc apgrozījuma un abonentu skaita ir uzskatāms SIA „Lattelecom”.

5.3.2. Interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgus Ķekavas novadā (Baloži un Titurga)

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto informāciju, tirgus lielums Ķekavas novadā (Baloži un Titurga) pēc apgrozījuma varētu sasniegt aptuveni 0,5 miljonus latu, savukārt pēc vienībām aptuveni 5120.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, apvienošanās dalībnieku un to konkurentu apgrozījumi un tirgus daļas varētu būt šādas:

„Apvienošanās dalībnieku un to konkurentu apgrozījumi un tirgus daļas”

Tirgus dalībnieks	Apgrozījums 2011.g. Ls	Apgrozījums 2010.g. Ls	Tirgus daļas 2011.g. %	Tirgus daļas 2010.g. %
Baltcom	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Lattelecom	(*)	(*)	(*) > 60	(*) > 60
IP	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Izzi	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
I-net	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
LDT	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
kopā	501340	516050	100	100

Pēc apvienošanās, SIA „Baltcom” tirgus daļa sasniegs (*) (<20%).

tabula nr.13

„Apvienošanās dalībnieku un to konkurentu abonētu skaits un tirgus daļas”

Tirgus dalībnieks	Abonenti 2011.g.	Abonenti 2010.g.	Tirgus daļas 2011.g. %	Tirgus daļas 2010.g. %
Baltcom	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Lattelecom	(*)	(*)	(*) > 60	(*) > 50
IP	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Izzi	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
I-net	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 20
LDT	(*)	(*)	(*) < 10	(*) < 10
Kopā	5172	5095	100	100

Ja vērtē pēc abonētu skaita, pēc apvienošanās darījuma īstenošanas, SIA „Baltcom TV” tirgus daļa sasniegs (*) (< 20%). Jāatzīmē, ka arī citi tirgus dalībniekiem (SIA „Izzi” un SIA „I-net”) izdara konkurences spiedienu uz apvienoto tirgus dalībnieku un SIA „Lattelecom”. Tomēr nav izslēdzama iespēja, ka SIA „Lattelecom” turpinās pārņemt konkrēto tirgu dēļ savu pakalpojumu pieejamības un tehniskajām iespējām.

6. Secinājumi

Izvērtējot apvienošanās ietekmi uz konkurenci, KP uzskata, ka apvienošanās rezultātā neveidojas negatīvas sekas konkurencei. Tas nozīmē, ka, apvienošanās dalībniekiem iegūstot kopīgu izšķirošu ietekmi pār SIA „Interneta Pasaule”, apvienošanās dalībniekam nenostiprinās un nerodas dominējošais stāvoklis, kā arī netiek būtiski samazināta konkurence kādā no tirgiem.

Apvienošanās kontrole savā būtībā ir publiskās varas iejaukšanās kapitāla daļu un aktīvu pirkšanas un pārdošanas tirgū. Apvienošanās kontroles mērķis ir aizsargāt sabiedrības intereses, t.i., priekšrocības, ko nodrošina veselīgas konkurences apstākļi tirgū. KP uzskata, ka apvienošanās darījums būtiski neietekmēs konkurenci nevienā no konkrētajiem tirgiem, jo:

- Uzņēmumiem, kas apvienojas, nav lielas tirgus daļas. SIA „BaltcomTV” ir liela tirgus daļa vienīgi maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas tirgū. Vienlaicīgi arī SIA „Lattelecom” ir nozīmīgs konkurents maksas televīzijas pakalpojumu tirgū.

Proti, SIA „Lattelecom”, kas vērtējams kā ļoti efektīvs konkurents, ar t.s. „dziļo kabatu” un piedāvā vairākus pakalpojumus komplektos un kas, atšķirībā no kabeļtelevīzijas operatoriem, neizjūt tīkla pārklājuma ierobežojumus maksas televīzijas tirgus ietvaros. Esot tādām konkurējošam spēkam, SIA „Baltcom” būtu problemātiski ilgtermiņā sadārdzināt savu pakalpojumu cenas un pasliktināt kvalitāti bez riska zaudēt abonentus. SIA „Lattelecom” darbība maksas televīzijas tirgū spiež un nākotnē spiedīs citus tirgus dalībniekus aktīvāk konkurēt.

- Uzņēmumi, kas apvienojas, nav tuvi konkurenti. Šāds secinājums izdarāms attiecībā uz visiem konkrētiem tirgiem, izņemot interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgu Ķekavas novadā, kur abi apvienošanās dalībnieki pirms apvienošanās ir līdzvērtīgi konkurenti ar praktiski indentisku ietekmi tirgū.
- Pircējiem nav ierobežotas iespējas mainīt pakalpojumu sniedzējus. Visos konkrētajos tirgos pastāv pietiekami sīvā konkurence un patērētājiem ir iespēja pietiekami ātri un vienkārši mainīt pakalpojumu sniedzējus. Apstākļi, kas ietekmē patērētāju iespējas mainīti pakalpojumu sniedzējus ir, pirmkārt, virkne komersantu piedāvā ilgtermiņa līgumus, kurus noslēdzot, patērētājam tiek piemērotas dažādas atlaides vai cita veida „speciālais” piedāvājums, otrkārt, kabeļtelevīzijas infrastruktūras esamība konkrētajā ģeogrāfiskajā teritorijā. Tādējādi, daļa patērētāju ir piesaistīti ilgtermiņā kādam pakalpojumu sniedzējam.
- Var prognozēt, ka konkurenti palielinās piedāvājumu, ja apvienošanās dalībnieki paaugstinās cenas. Ņemot vērā konstanto un efektīvo konkurenci, kas vērojama starp Latvijas lielākajiem mazumtirgotājiem Latvijā, secināms, ka apvienošanās dalībnieki nemitīgi izjūt konkurences spiedienu no konkurentiem, īpaši no SIA „Lattelecom” un *IZZI* grupas uzņēmumiem, un, attiecīgi, nevar rīkoties neatkarīgi no tiem nevienā no konkrētajiem tirgiem. Papildus ir jāņem vērā, ka drīzumā ir gaidāma 4G interneta ieviešana visā Latvijas teritorijā. 4G internets pēc saviem tehniskajiem parametriem ir spējīgs aizvietot fiksēto interneta pieslēgumu.
- Apvienotā struktūra nespēj kavēt konkurentu paplašināšanos. Apvienošanās rezultātā netiks radītas nekādas barjeras jaunu konkurentu ienākšanai vai esošo konkurentu paplašināšanai, jo konkurenti (attiecībā uz SIA „Lattelecom” pat individuāli) spēs ierobežot apvienoto struktūru tādā mērā, lai tā nepaaugstinātu cenas vai neveiktu citas darbības, kas kaitē konkurencei. Jāatzīmē, ka apvienotā struktūra nevar tādā mērā kontrolēt vai ietekmēt preču piegādi vai izplatīšanas iespējas, lai konkurējošo uzņēmumu paplašināšanās vai iekļūšana tirgū sadārdzinātos.
- Apvienošanās nelikvidē svarīgu konkurētspējīgu spēku. SIA „Interneta Pasaule” ir pietiekami stabils konkurents daļā no konkrētiem tirgiem. Vienlaicīgi šajā ziņojumā norādītais attiecībā uz SIA „Interneta Pasaule” kopējo tirgus daļu un abonentu skaitu ietekmētajos tirgos liek secināt, ka apvienošanās kā tāda nelikvidē būtisku konkurētspējīgu spēku.

KL 16.panta trešā daļa nosaka, ka KP ar lēmumu aizliedz apvienošanās, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū.

Konkrētā tiesību norma *expressis verbis* nosaka divus apstākļus, kuru izvērtēšana ir būtiska, vērtējot apvienošanās darījumu ietekmi uz konkrētajiem tirgiem. Pirmkārt, ir

jāņem vērā potenciāla dominējošā stāvokļa rašanās vai nostiprināšanās. Dominējošā stāvokļa stiprināšanai vai uzlabošanai ir jābūt cēloņsakarībā ar tirgus dalībnieku apvienošanu. Tam pamatā ir prognoze³². Otrkārt, KP izvērtē apvienošanās darījuma ietekmi jebkurā konkrētajā tirgū.

Tādējādi, ņemot vērā visu augstāk minēto, KP secina, ka apvienošanās rezultātā nevienā no konkrētajiem tirgiem nerodas, nenostiprinās dominējošais stāvoklis, netiek samazināta konkurence, kā arī ir konstatējama nebūtiska ietekme uz konkrētajiem tirgiem un KP nav pamata aizliegt konkrēto apvienošanās darījumu, saskaņā ar KL 16.panta ceturto daļu.

Ievērojot visu iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otrās daļas otro punktu un 16.panta otro un ceturto daļu, kā arī Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu” 37.punktu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut SIA „Baltcom TV” un SIA „Interneta Pasaule” apvienošanu, SIA „Baltcom TV” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „INTERNETA PASAULE”.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu KP lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja p.i.

Dz.Striks

³² LR Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 10.02.2012. spriedums lietā SKA-43/2012, 12.punkts.